

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

NE NASEDAJTE STAROKRAJSKIM POLITIKOM!

Nekakšno tajništvo "Ujedinjenih Hrvata Amerike," ki ima svoj sedež v Chicagu, nam je poslalo prijazno pismo, s katerim nas vabi na sodelovanje pri pripravi za tretjo svetovno vojno.

Pismo seveda ne pove naravnost, za katerim grmom tiči zajec. Toda iz vsebine je razvidno, da ne gre zgolj za neko pomožno akcijo za begunce, ampak tudi za bolj dalekosežne cilje, za "osvoboditev naše stare domovine," ki da bo prišla po novi vojni. Tako pravi to pismo: "Ako nas vsi znaki ne varajo, bo kmalu prišlo do končnega obračuna med brezbožnim in nasilnim komunizmom in ljudsko svobodo povsod na svetu." Da ta "končni obračun" ne pomeni nič drugega kot pa migljaj na novo vojno, v to ni potrebno dvomiti.

Na pismu je pritisnjen pečat "Naša Nada," kar pomeni, da je tudi ta časopis v zvezi s kampanjo, da se pod krinko pomoči beguncem siri propagando za novo vojno. Da bi si pa pridobilo za svojo akcijo naivne ljudi, obljublja tajništvo "krasno diplomu" in da bo ime vsakega prispevalca vpisano "v knjigo kluba, ki bo po osvoboditvi poslana v Zagreb."

Jasno je, da tudi med Slovenci delujejo razni klerikalni vojni propagandisti za "osvoboditev" Slovenije. Ta kampanja je postala posebno živa, ko so v našo deželo prišli razni "voditelji" beguncev. Kot omenjeno tajništvo "ujedinjenih Hrvata," (ki pa nikakor niso "ujedinjeni") je tudi nas A. D. že večkrat opozorila, da bo prišlo do "končnega obračuna." Pri tej propagandi starokrajških bankrotiranih politikov ni nobene razlike; naj bodo to Hrvati, Srbi, Slovenci, Čehi, Madžari, Poljaki, Bolgari, itd., vsi v okviru raznih narodnostnih skupin terorizirajo, strahujejo, svarijo . . . Vsi hočejo, da bi tukajšnje Američane raznih narodnosti vpregli v ta njihov boj, da bi sejali med njimi sovraštvo in razdor in zavoljo svojih osebnih interesov poskušajo zavajati naše ljudi, čes da je njihova akcija v popolnem soglasju z interesi naše dežele. Ljudje, ki so v starem kraju pomagali zatirati svobodo in demokracijo, ki so sodelovali z diktatorskimi režimi predvojne Jugoslavije, se danes sklicujejo na "svobodo in demokracijo!"

Med nami ameriškimi Slovenci se seveda ne morejo pohvaliti z nobenimi velikimi uspehi. Zavedajo se zelo dobro, da so ameriški Slovenci prav v teku vojne zgradili svojo enotnost in da so odločni do enotnosti ne samo ohraniti, ampak jo tudi jačati. Zavedajo se zelo dobro, da je pač ameriškimi Slovincem zelo dobro znano, za kakšno vrsto "demokracije" gre za te gospode, ki demokracijo in svobodo nikoli niso spoštovali in jo tudi ne bodo. Toda poskušajo uporabiti staro taktiko. Strahovati hočejo in razklati naše vrste. Predstavljajo se za največje prijatelje Amerike, v resnici pa so glasovali za pakt s Hitlerjem in kolaborirali z nacističnim okupatorjem. Domobrance, ki so prisegli zvestobo Hitlerju, nam poskušajo predstaviti za resnične borce proti "komunizmu," tiste, ki so se borili proti našemu skupnemu sovražniku, pa predstavljajo za "sovražnike Amerike!"

Že ko so iz Italije in Avstrije prišli prvi "narodni voditelji," ki so v predvojni Jugoslaviji giral velik vlogo pri zatiranju svobode ljudstva, smo na tem mestu svarili, da so v nevarnosti naše organizacije, naši časopisi, naše kulturne in podporne organizacije. To svarilo velja seveda tudi sedaj. Celotno kolj kot pa kdaj koli poprej.

Zavedati se moramo, da imamo opravka z izkušenimi političnimi žonglerji, ki delujejo zakulisno in se poslužujejo vseh sredstev, da bi dosegli svoj cilj. Število teh starokrajških politikov je čedalje večje. Poleg tega pa si na vse kriplje prizadevajo, da bi v našo deželo spravili okrog 10,000 beguncev, ki bi njihovo fronto vsaj nekoliko utrdili, ko že ne morejo v svoje mreže uloviti zadostnega števila naših ameriških Slovencev.

Starokrajški politiki, ki so nekoč računali na velike vloge, seveda niso zadovoljni samo s peščico pristašev. Dr. Krek, ki si zamen prizadeva, da bi z napadi na napredne ameriške Slovence povzročil razkol, ni seveda zadovoljen, ko na svojih shodih vidi le kakih 250 oseb, kot je to bilo na toliko oglašnemu shodu v Clevelandu, ali pa kakih 35 oseb kot jih je imel na shodu v Girardu, O. Zato

KAKO JE Z OTROŠKO KLINIKO?

(Na letni seji gl. odbora Sansa je podal tajnik Mirko Kuhel naslednje poročilo glede opreme za otroško kliniko v Ljubljani, ki jo bo Sans pomagal opremiti.)

Popolnoma logično je, da bi na zgoranje vprašanje rad imel pojasnilo vsakdo, ki se je zanimal in prispeval v zadevni sklad. Toda zdi se, da prihajajo vprašanja bolj od strani onih, ki so zelo malo ali celo nič prispevali v ta sklad, in manj od onih, ki so globoko posegli v svoj žep. Tem je namenjeno to poročilo. Glede sklada samega ni bilo povpraševanja, saj je račun objavljen v naših listih vsaka dva meseca in objavljena so bila tudi imena prispevalcev.

Ko se je Sansov izvrševalni odbor na svoji seji 27. septembra 1947 izrekel, da sprejme predlog ministrstva za ljudsko zdravje Ljudske republike Slovenije in z nabranim denarjem nakupi razne potrebščine in opremo za novo otroško kliniko v Ljubljani, je izbral poseben odbor, da dobi točnejše informacije iz stare domovine ter potreben opis zaželenih strojev, aparatov in druge opreme ter da stvari nakupi.

Za nabavo teh informacij in potrebnega seznama je vzel precej časa. In to je razumljivo. V stari domovini gradijo po načrtu, v katerem je vključena tudi nova velika otroška klinika. In izredne pozornosti našemu projektu niso mogli posvečati, kajti naša pomoč pri gradnji klinike je v primeru z ogromnim petletnim načrtom za gospodarsko in industrijsko izgradnjo Slovenije le majhen delček, zaradi katerega vlada tam ne more spreminjati svojih dalekosežnih planov le nam na ljubo.

V decembru je odbor dobil zadnji opis zahtevanih potrebščin, ne pa takih informacij, da bi šli lahko z naročili takoj naprej. Pa tudi politično ozračje je bilo oblačno in plašljivo, da ni nihče imel veselja drveti naprej. Obenem pa je primanjkovalo v Ameriki zlasti sanitarne opreme in družbe niso sprejemale naročil za izvoz.

Meseca aprila je bil sestavljen seznam raznih vrst, pri katerih bi bilo mogoče naročila položiti. Odbor pa je pri tem upošteval zaključek izvrševalnega odbora, da bomo vse potrebščine in opremo naročili in kupovali sami ter da se ne bomo posluževali kakih mešetarjev, agentov in nakupovalnih družb, katerim bi morali plačevati kakke provizije. Ta zaključek je s finančnega in moralnega stališča silno važen. Obenem pa je nakupovalnemu odboru še bolj težko delo. V tem odboru so predsednik Sansa brat Vider, tajnik Kuhel, blagajnik Cainkar ter člana nadzornega odbora sestra Zakrajšek in brat Pollock, ki so se tega načela dosledno oklepali.

bodo zopet prišli na vrsto naše organizacije, naše ustanove, naša kulturna in podporna društva.

Starokrajški politiki brezdvoma ne želijo kontrolirati samo male skupine svojih pristašev, ampak celokupno naše življenje v Ameriki, in to na vseh področjih. Pri nekaterih posameznikih so sicer uspeli, toda na neko masno podporo še vedno ne morejo računati.

Značilno je, da je sedež Narodnega odbora beguncev prav tu v Clevelandu. Še bolj značilno pa je, da smo to morali zvedeti od "Plain Dealerja," ne pa od A. D., ki vedno obstoj tega odbora, sestavo in cilje ljudi, ki se okrog njega zbirajo, previdno zamačuje. Dr. Krek, ki se je baje nedavno sestal s kraljem Petrom, tudi nič ne pomeni o svojih ciljih, ampak se ukvarja le z napadi na napredne ameriške Slovence. Izgleda, kot da še vedno iščejo zadostnega števila pristašev med ameriškimi Slovenci, ki naj bo podprli mračne cilje tega "Narodnega odbora."

Neumno bi bilo popolnoma prezirati peščico profesionalnih starokrajških politikov, ki delujejo med nami. Da pa se njihovo delo popolnoma onemogoči, je potrebno, da je vsak ameriški Slovenec posebno oprezen, da budno motri, kaj se dogaja v posameznih organizacijah, v katere se želijo vtihotapiti. Predvsem pa je potrebno, da ne nasede njihov propagandi, ki bo postala čedalje bolj strupena. Samo z enotnostjo in zavestjo, da delujemo za preprečitev nove vojne, in samo z odločno obrambo naših organizacij, podpornih ali pa kulturnih, bomo uspešno onemogočili te zakulisne starokrajške politike.

li. Kontakti so bili napravljeni v vseh slučajih bodisi s družbami, ki opremo proizvajajo in jih same prodajajo, ali pa z njihovimi podružnicami, ki se bavijo z eksportom.

Do 29. maja so bila položena in skoro polovico plačana naslednja naročila:

Pri Westinghouse Electric Corporation smo naročili tri (3) rentgenske (X-ray) aparate najnovejšega modela za klinični diagnostiko s kapaciteto po 200, 100 in 15 miliamperov, skupaj z vsemi potrebščinami in nabori. Mali aparat je prenosnega tipa in se lahko uporablja kjer koli. Vsi so opremljeni s transformatorji za tok 220 voltov, 50 period, z rezervnimi kablji in cevmi (tubes). Z njimi gre tudi večja količina kaset za filme, filmov raznih velikosti in potrebnega pribora. Aparati so tudi opremljeni za fluografijo ali direktno diagnostično pregledovanje pacientov brez snemanja slik. S temi aparati gre do tudi posebne svinčene obložene rokavice, predpasniki ter potrebna oprema za pregledovanje in študijo posnetih filmov. To naročilo znaša skupno \$13,375.02, kar je več tisoč dolarjev ceneje kakor pa bi stale podobne aparature drugje. Na račun smo izplačali \$7,000.

Pri American Laundry Machinery Company smo naročili vse moderne stroje, ki jih bo ta klinika potrebovala v svoji pralnici. Pralni stroj tipa Cascade ima kapaciteto 225 funtov suhega perila na uro in je izdelan iz monel kovine. Operira na motorski pogon in izmenični tok 220 voltov, 50 period ter je najmodernejšega izdelka. Stane \$3,145. Drugi stroj od te družbe je poseben stroj (centrifuga) za izžemanje mokrega perila s kapaciteto 85 funtov suhega perila v nekaj minutah. Tudi ta stroj je opremljen z lastnim motorjem, ter odpade razno jermenje. Stane \$1,455.

Tretji stroj je za sušenje perila za ogrevanje na plin in motorski pogon. Stane \$525. Četrti

stroj za pralnico je električni likalnik z valjarji v dolžini osem čevljev in štiri palce. Lika torej celo rjuho obenem. Stane \$2,100. Kapaciteta teh strojev je taka, da ob času, ko pralni stroj dokonča svoje drugo pranje, ožame, posuši in polikajo prilo prvega pranja. Pri tej družbi smo naročili tudi aparat za razkuževanje (desinfekcijo) posteljnine, žimnic, blazin in podobnega, kar ni mogoče razkužiti s pranjem. Velikost notranjščine je 48x54x96 palcev, torej za celo posteljo. Opremljen je tudi z vozičkom, katerega se naloženega potisne v notranji prostor. Sterilizacija je na parni pritisk, vsled česar je aparat izdelan iz solidnega jekla in tehtal dve toni. Stane \$7,300.

Skupna naročila pri tej družbi znašajo \$14,525. Na račun smo izplačali polovico ali \$7,262.50. V računu je vključena prevoznina do skladišča v New Yorku ter embalaža za eksport.

Tretje naročilo v znesku \$9,063.05 smo položili pri General Electric Medical Products Co. Vključuje avtoklav ali aparat za sterilizacijo operacijskih instrumentov, napravljen iz monel kovine in opremljen na električno ogrevanje in pogon. Cena \$2,400. Nadalje aparat za destiliranje fiziološke vode, kapaciteta po dva galona (4½ litra je en galon) na uro, pogon na električno, napravo za vodo 60 litrov vsebine ter stojala. Ta družba je dobila naročilo tudi za dve (2) kirurški ognjišči z vdelanim kotličem za kuhanje zdravniških instrumentov v posodah ter štiri (4) električne sterilizatorje, vsak z dvojnimi tankom po 10 galonov ter z napravo za hlajenje vode, pogon na električno. Vsi ti aparati so za operacijsko sobo. Na račun smo plačali \$2,300.

Za kuhinjo v otroški kliniki smo naročili pri tvrdki Market Forge Company dva (2) štedilnika za kuhanje na paro (steam cooker). Kapaciteta vsakega je sedem do osem bušljev surove hrane. Poleg štedilnikov in vse potrebne opreme, vse izdelane iz nerjavčevega jekla (stainless steel), smo kupili tudi potrebno posodo za kuhanje, luknjčasto za kuhanje na paro, bolj trde hrane ter solidno za zelenjavo ter druge poljske pridelke. To naročilo znaša \$3,070, naprej pa smo plačali \$1,500.

Pri družbi Green Mfg. Co. smo naročili dvanajst (12) kotlov za kuhanje s paro, izdelani iz nerjavčevega jekla, in sicer dva (2) z vsebino 150 litrov, dva (2) po 90 litrov, eden (1) po 120 litrov (zadnja dva v obliki kelha) in šest (6) kotlov z vsebino 30 litrov vsaki (vsi prekucljivega tipa) z vso potrebno opremo, pokrovi itd. To naročilo stane \$3,495, plačali pa smo na račun \$1,750.

Največje naročilo v znesku \$21,678.30 smo položili pri Crane Company, ki izdeluje sanitarne naprave in je največja tvrdka te vrste na svetu. Računalni smo, da bodo vsi predmeti, naročeni pri tej tvrdki, stali med 50 in 60 tisoč dolarjev, računajoč cene za hišne sanitarne predmete. Faktično pa nas bo vse skupaj stalo manj ko \$22,000. Vzrok za nižjo ceno je, kakor v vseh drugih slučajih, da nam je družba ponudila predmete po eksportni ceni za večje naročilo, kar je nižje od domačih cen in izključuje profite raznih podružnic in posredovalnic.

Naročili smo 18 modernih stranišč male velikosti za otroke (\$804.06), 10 posebnih večjih stranišč z opremo za iznivanje nočne posode (\$708.70), 34 stranišč navadnega modela za bolnišnice (\$1,634.04). Vsa ta stranišča, 62 po številu, se izpirajo na sifon (ter odpadejo nerodni rezervoarji za vodo, cevi itd.), oprema je ponikljana in najmodernejša. Naročilo nadalje vključuje osem (8) bidejev (sitz bath), to je posebna

kopalna korita za sedeče kopeli (\$1,264.44), 90 rednih umivalnikov z vso opremo in avtomatičnim zapiranjem (\$3,933.90), 20 ročnih umivalnikov (\$959.20), 10 zdravniških umivalnikov za odpiranje in zapiranje vode s stopalom (\$1,145.30), 10 zdravniških umivalnikov z kontrolo vode s kolenom (\$788), 10 kopalnih kadi za levo steno (\$934.50) ter 10 za desno steno (\$934.50), 10 kopalnih kadi za vzdavajo zglavja (\$1,397); vse banje so opremljene s prho in modernimi pokromanimi pipami itd.

Nadalje 10 kopalnih kadi za dojenčke z električno napravo in kontrolo za mešanje mrzle in tople vode, opremljene z rezervoarjem, toplomeri, termostati itd. (\$3,920.70); osem dvodelnih pomivalnih korit z vso opremo (za klinično kuhinjo) (\$448.80); devet kompletnih kabinetov z vso opremo za prho kopanje (\$534.15); dve napravi za izpiranje bolniških posod na toplo vodo ali paro (\$854.); dve sterilizacijski napravi za razkuževanje bolniških posod z ogrevanjem na električno in kontrolo v stopalom; vsak aparat izpira in sterilizira pet nočnih posod obenem, (\$1,110); dve košarici za vlaganje bolniških posod v sterilizator, pladenj, držala za steno itd. (\$88); ena priprava za namakanje in pripravljanje mavčnih obvez z vso garnituro (\$227.01).

Za izdelavo vseh teh predmetov bo vzel več mesecev. Na račun tega naročila smo izplačali \$11,000.

Vsa označena naročila znašajo \$85,206.37 in na račun smo izplačali \$30,812.50. To predstavlja nad eno tretjino premoženja v skladu otroške bolnice, vključivši obljubljene vsote. Imeli pa bomo še izredne stro-

ške s prevažanjem predmetov v skladišče v New York ter iz skladišča na parnik. Vse to bo treba plačati iz tega sklada, obenem pa tudi oskrbovanje in skladiščne stroške. Nekaj nakupljenih predmetov bo odpeljanih v Jugoslavijo na parniku "Radnik" v sredi junija.

Ob prvi priliki bodo položena naročila še za ostale predmete: za bolniško centralno hladilnico in ledenice za čajne kuhinje (diet kitchens); za patofos svetilke, ki se uporabljajo v operacijski sobi, za bakterije in usmerjevalce, linolej, telefonsko centralo ter klično napravo, itd. Če bo preostajalo še kaj gotovine, bo ista uporabljena za nabavo kliničnih predmetov, ki se ne smatrajo neobhodno potrebnimi, oziroma ki pridejo na vrsto šele tedaj, ako bodo naša sredstva dopuščala. Nemogoče pa bo ob tej priliki nakupiti in odpeljati nekatere električne potrebščine ter razna profilna železa, ker izvoz ni dovoljen.

Iz vsega tega je razvidno, da naše delo za nakup potrebščin za otroško kliniko napreduje. Pričakujemo to delo zaključiti ter svojo obljubo izpolniti še to poletje. V nekaterih slučajih zaradi tukajšnjih razmer in odnosov med Ameriko in Jugoslavijo ne bomo mogli ugoditi želji odbora. Člani Sansa in vsi prispevalci v ta sklad pa so lahko prepričani, da bodo njihove želje celotno izpolnjene v najbližnji bodočnosti. Upoštevati je treba tudi silno podraženje cen od 1946 naprej, kar pomeni, da ne bomo mogli nakupiti vsega. V doglednem času pa bo Jugoslavija sama proizvajala mnogo predmetov, ki jih otroška klinika potrebuje, če se le petletni gospodarski plan Jugoslavije v pričakovani meri izpolni.

SANS.

Okrožnica in pismo iz Ljubljane glede carine, ki jo plačajo prejemniki paketov

Mrs. Mary Zdošek, ki stanuje na 1153 East 168th St., je prejela od Anice Arko iz Ljubljane pismo, v katerem pojasnjuje, kako je s carino v Sloveniji, odnosno Jugoslaviji. Pismu je bila priložena sledeča uradna okrožnica poštne direkcije v Ljubljani:

Okrožnica št. 33

Razpisi poštne direkcije:

I.

Neresnični podatki o carinskih pristojbinah za darilne pakete

P št. 14.045/48

Direkcija je ugotovila, da poštne uslužbenice brez vsake podlage razširjajo neresnične vesti, da se ameriški darilni paketi carinijo tako visoko, da se naslovnikom njih prevzem ne izplača in da celo predlagajo naslovnikom, naj obveste svojce v Ameriki, da ni treba paketov več pošiljati.

Direkcija je ugotovila, da se te izjave poštne uslužbenice brez podlage, ker je prejela na merodajnem mestu sledeča pojasnila:

Stara obleka je carine prosta. Tudi jestvine so carine proste. Kava in kakao sta do količine 1 kg na mesec tudi carine prosta. Čaj je carine prost, če ga v enem mesecu ni več kot 100 gr. Sladkor in moka se carinira le, če se pošiljata v velikih količinah. Od tekstilij se carini samo novo blago.

Glede na to je direkcija mnenja, da je vsako drugo tolmačenje o carinjenju darilnih paketov neresnično. Zato bo v bodoče uslužbenca, ki bi dajal neresnične podatke, kaznovala.

V Ljubljani dne 21. maja 1948.

Pismo Anice Arko, datirano 31. maja t. l., pa se glasi:

"Ljuba Mica! Ravno kar sem

prejela Tvoj paket, za katerega se Ti iz srca zahvaljujem. Zopet si nam poslala toliko dobrot, da ne vem, kaj bi prej prijela v roko.

"Sedaj pregledajo paket na carini, a sem plačala le 39.50 Din., ker je računata dostavnina. Pakete prinesejo na dom, tako da ni potrebno hoditi na pošto. Torej, carina je samo na novo blago, za jestvine pa ni, kakor tudi ne za stare (nošene) obleke.

"Tudi tu so glede carine govorili razne neresnice. Tu Ti priklagam uradno okrožnico poštne direkcije, ki so jo dobili poštarji. Lahko jo boš pokazala tistim, ki se za to zanimajo.

"Pri nas se je raznesla ta novica, ker se je začelo trgovati z ameriškimi paketi, posebno s sviljo in usnjem. Toda če se na oblekah in obutvi vidi, da so bile le malo nošene, se ne plača nobene carine. Tudi jestvine so proste carine, kakor boš videla iz okrožnice."

(Pismo se zaključuje z osebnimi zadevami, katere smo izpustili. —Op. ured.)

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO
1016 E. 76th St.

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAJ
775 East 236 St.
REdwood 4457

Za newburisko okrožje:

FRANK RENKO
11101 Revere Ave.
DIamond 8029

M. Iljin:

PRIRODA IN LJUDJE

(nadaljevanje)

Osnova polj

Nikdar doslej niso ljudje na zemlji, razumno in po načrtu ustvarjali in razseljevali rastline.

Poljedelske rastline so se razseljevale tako, kakor se je razseljevalo človeštvo.

A človeštvo se je razseljevalo po kontinentih brez načrta. Nekateri deli sveta so do skrajnosti preobljedeni, drugi pa so še prazni. Polovica vsega človeštva se doslej še duši v gneči v svoji starodavni Južni Aziji. Hkrati pa so tolike bogate, rodovitne dežele v Južni Ameriki in v Afriki nenasele in neobdelane.

Na našem planetu so v tropih krajih velikanska prostranstva, kjer je toplota in vlaga v izobilju—tam so gigantski rastlinjaki pod milim nebom. A v tistih rastlinjakih še ni bilo vrtnarja, v njih še bohotno razraščajo divje rastline.

V tisočletjih so osvojili ljudje zase šele eno petnajstino kopne zemlje.

A tudi na tej osvojeni zemlji so odbirali ljudje rastline brez načrta: sejali so eno, zraslo je drugo. Iz tisočev rastlin so odbirali samo nekatere in niti ne najboljše.

Le malo povrtnine in le malo sadja imamo na zemlji. Poglavita hrana milijonov je žito, a niti tega ni dovolj.

Svet je šele treba urediti. V naši deželi smo že začeli urejati zemljo.

Veliko delo je pred nami.

Na severu je vode preveč. Treba je osušiti močvirja. Na jugu je vode premalo. Manjka je za namakanje pustinj in step.

Na jugovzhodu je treba zasaditi gozdove—z gozdovi zagraditi pot "suhovejem." Treba je zorati in posejati še neobdelane površine. Polovica površine, pokrite s črno prstjo, "črnozjoma," v naši deželi je še nedotaknjena. Poljedelstvo je treba razširiti na sever, da se bo lahko sam prehranjeval.

To delo se je že pričelo in vodi ga enotna volja milijonov po enotnem načrtu.

Ce hočemo videti uspehe, prečili pravico predaleč. Vsakdo lahko doma v svojem

kraju vidi, kako se spreminja priroda.

"Potujete po dnovskem, soledem, ostrovske in drugih okrajih leningrajske pokrajine! Tam, kjer so se razprostirala črna močvirja, kjer je pokrivalo tla gosto grmovje in je bilo okoli navajeno, videti puste kraje, se sedaj razprostirajo pšenična polja, gosto in visoko zarasla, prav tako kakor v Ukrajini in v osrednji črnozemeljski pokrajini."

Tako piše v "Izvestijh" P. Struppe.

Še pred nekaj leti si je mogel človek le s težavo predstavljati

pšenična polja v okraju Leningrada.

V Sovjetski zvezi se je začelo veliko preseljevanje rastlin, velika obnova polj.

In to je le del tistega dela, ki se ustvarja v naši deželi.

Gradimo socialistični red, a to pomeni, da preobražamo sebe in prirodo naše dežele.

Pri nas danes ni mogoče govoriti o gradnji socializma, ne da bi hkrati govorili o preobrazbi prirode—o namakanju step, o pogozdovanju, o pomikanju poljedelstva na sever, o sprajanju morij, o osvajanju podzemeljskih zakladov—in o preobrazbi človeka.

O vsem tem je govoril vodja Sovjetskih narodov, tovariš Stalin na 17. kongresu VKP(b).

(Dalje prihodnjič)

KOROŠKE VESTI

Naše koroško ljudstvo se ne da ugnati v kozji rog

O tem sta se lahko prepričala tujca, očitna provokaterja, ki sta se izdala za ameriška poročevalca in ki sta se iznenada pojavila v Železni Kapli. Navezala sta razgovor s članoma občinskega odbora tov. Francem Prušnikom in Joškom Urbanom ter jima stavila vprašanja, na katera sta pa prejela iz ust obeh preprostih, toda zavednih koroških Slovencev takšen odgovor, da jima je kar sapo zaprlo. Izvedela sta lahko, da koroški Slovenci ne bodo spreminjali svojega stališča, dokler ne bodo priključeni k Ljudski republiki Sloveniji. Na vprašanje obeh izizivačev, če bi se koroški Slovenci v primeru lastne avtonomije odrekli svojemu sedanjemu stališču, sta Prušnik in Urban krepko odgovorila, da ni bila koroškim Slovincem izpolnjena nobena obljuba in ni ostala avtonomija samo prazna fraza. Na nadaljnje vprašanje obeh domnevnih ameriških poročevalcev, če bi vztrajali koroški Slovenci na priključitvi k Jugoslaviji tudi za primer, če bi se tja povrnili kralj Peter, sta zavedna Slovenca odvrnila, da je na to vprašanje odgovor nepotreben, ker se bivši kralj Peter nikdar ne bo več vrnil v Jugoslavijo. Ta dogodek v Železni Kapli odkriva nemoralne metode, ki se jih poslužujejo agenti zapadnega imperizma, ko gre za to, kako bi prenam ni treba potovati predaleč. Vsakdo lahko doma v svojem

zavedno koroško ljudstvo pa je politično prezelo, da bi se dalo begati po tujih izizvalcih in da bi se dalo ugnati v kozji rog. Osramočena provokaterja sta jo ucvrla v gluho noč.

Dvomljudje hodijo od hiše do hiše in pobirajo podpise

Veste, kaj je sedaj na Slovenskem Koroškem novega? Razni dvomljudje hodijo v večernih in nočnih urah od hiše do hiše ter pobirajo podpise za "nedeljeno Koroško". Ljudje, ki zatrjujejo o sebi, da so "domovini zvesti Korošci", so se pojavili v Slov. Plajberku, v Ločah ob Baškem jezeru in drugod. Pripetilo se je celo, da so ti možakarji grozili onim slovenskim družinam, ki niso hoteli podpisati. Toda zavedni slovenski ljudje se niso ustrašili groženj bivših nacistov in SS-ovcev, ampak so drznim izizvalcem pokazali vrata. Slovensko koroško ljudstvo je preživelo vihar, ko so bivši nacisti izdajali "Koroško domovino" ter jo s Hitlerjem in njegovimi hlapčiji vred pomagali tepati ter uničevati. Preživelo bo tudi nadlegovanja, poslednje groženje sumljivih in obtožbe potrebnih zbiralec podpisov za neko stvar, ki nima nobene realne osnove. Pesem o "nedeljeni Koroški" je že davno izpeta in ji ne more verjeti noben pameten Slovenec na Koroškem.

Takšna je resnica, ki kriči po zadoščenju

Težko si bodo mogli pravico-

ljubni ljudje predočiti, kako se godi danes na Koroškem žrtvam nasilnega nacizma in bratrim slovenskim partizanom. Poglejmo si nezasišani primeri. Matije Urbančiča iz Bele pri Železni Kapli. V septembru 1943 se je pridružil partizanskim borcev. Urbančičeva družina, ki je živel pod strašnim terorjem, se je morala umakniti v gozd in prepustiti nacističnim razbojnikom vse živilske zaloge, pohištvo in 35 reprov domače živine. Roparska nacistična svojast je Urbančičevo domačijo popolnoma izropala. Po zlomu fašizma se je Urbančič vrnil domov. Dom je bil žalostna podrtija. Bil je sam, od njegovih se ni nikdo več vrnil iz zaporov in koncentracijskih taborišč. Zaman so bile neštete Urbančičeve prošnje ter intervencije za popravilo vojne škode. Brez podpore, z lastnimi silami si je Urbančič zopet ustvaril novo domačijo. Pa kljub temu še nima miru. Stalno se oglašajo pri njem oblastni organi z izsiljevalnimi zahtevami. Sočasno pa uživajo eksponirani nacisti potuho in podporo oblastva. Primer Matije Urbančiča kriči po pravici in zadoščenju. Dovolj je preočito krivičnega ravnanja s slovenskimi partizani in nesrečnimi žrtvami fašizma na Koroškem. Takšni in podobni primeri izpodbujajo koroško ljudstvo k vztrajni borbi za pravico in priključitev k matični državi, novi Jugoslaviji.

Ne mrtvi kamni, ampak neodstranljivi mejniki naše krvi

Po vsej Slovenski Koroški se vrstijo spominske počastitve padlih koroških partizanskih borcev. Gorjanci so se zbrali v Vrbi, da se na grobu šestih partizanov, kjer je postavila Zveza bivših partizanov Slovenske Koroške spominski mramornat kamen, poklonijo spominu junških borcev. V poslednji slovo so zapeli škofiški pevci ubrane žalostinke, spregovorila sta tov. Jaka Reichmann, predsednik okrajnega odbora OF v Beljaku, in tov. dr. Franci Zwitter v imenu Zveze bivših partizanov Slovenske Koroške. Značilno za naše razmere na Koroškem je, da je cerkvena oblast prepovedala pristojnemu župniku blagoslovitev nagrobnega spomenika. Ta korak je vzbudil pri slovenskem koroškem ljudstvu globoko razočaranje, saj gre za očiten dokaz preziranja tudi s strani cerkvene oblasti, pa tudi trdno odločnost, ob vsaki priliki izkazovati hvaležnost in zvestobo padlim partizanom.

Kakor Gorjanci v Vrbi, tako so se zgnili Rožani v St. Jakobu k počastitvi spomina padlih borcev. V Kotmarivasi je hvaležno ljudstvo odkrilo na domačem pokopališču spominsko ploščo. V St. Rupertu pri Velikovecu je bila najprej spominska svečanost v narodni šoli, nakar je šla množica na pokopališče, kjer počiva v skupnem grobu z mogočnim partizanskim spomenikom 83 padlih borcev. Tudi na pokopališču v Podlublju se je zbralo 9. maja ljudstvo na pokopališču, kjer se je ob poslednjem domovanju padlih partizanov spominjalo na odločno, neustrašeno borbo v težkih dneh nacističnega nasilja. Spomeniki, ki jih postavljajo koroško ljudstvo svojim junakom, niso le mrtvi nagrobni kamni, ampak vidni, neodstranljivi mejniki naše zemlje in naše krvi.

Dokazana zloraba imena Mohorjeve družbe

Odbor Mohorjeve družbe v Celju je spričo samolastnih, pismenih volitev novega odbora Mohorjeve družbe v Celovcu objavil izjavo, ki z dokaznimi navedbami izpričuje zlorabo imena Mohorjeve družbe. Celjska Mohorjeva družba ugotavlja z zadoščenjem, da je postala koroškim mohorjanom po-

vsem jasna protislovanska vloga sedanje celovške Mohorjeve družbe. Koroški Slovenci dobro poznajo zgodovino Mohorjeve družbe. Zaradi tega niti najmanj ne dvomijo, da obstoja že od l. 1852 za Slovence samo ena Mohorjeva družba in sicer ona, ki jo je ustanovil Slomšek in ki deluje od leta 1919 dalje v Celju. Pri volitvah celovškega odbora, ki so bile izvedene po okrožnicah in pismeno, so mnogi pismeno odklonili kandidaturu. Odbor v Celovcu je zlorabljal ime Mohorjeve družbe z očitnim namenom, pretrgati kulturne zveze koroških Slovencev z matično Mohorjevo družbo in z vso slovensko skupnostjo. Zaradi tega matična Mohorjeva družba v Celju ne priznava nobenih volitev posebnega odbora za Koroško. Koroški Slovenci hočemo ohraniti tudi v naprej svojo zvestobo matični Mohorjevi družbi v Celju.

Vilajet Koroška

Pri nas na Slovenskem Koroškem se dogajajo n. pr. naslednje stvari, ki zvenijo kakor dogodki iz kakšnega turškega vilajeta: Nedavno so vdrl v Dobro vasi nacistični izizvalci v naš prosvetni dom in napadli gledalce "Miklovo Zale". Orožniki niso mignili ob času napada, pač pa so se že pripravljali, da prepovedo slovensko igro zaradi "ogroženega miru". Ko pa so krepke pesti slovenskih fantov postavile nasilne nacistične, so bili ti slovenski fantje zaradi svojega očitnega samoobrambnega ravnanja obtoženi pred sodiščem. Drugi primer: Polde Revgar in Kristo Krasnik sta bila iz zasede napadena in ranjena. Morala sta pred sodišče kot — obtožena. Jurija Pečnika iz Podjume so napadli v njegovi lastni hiši. Njega in njegova otroka so težko ranili. Epilog: Pečnika kličejo pred sodišče kot — obtožena. Podoben primer se je pripetil tudi v Lovankah: napadena Rudolf Rutar in Tomaž Germadnik prideta pred sodišče kot — krivca. Vsi ti in drugi nešteti primeri kažejo dovolj jasno in nedvomno, kako je z "enakopravnostjo" in "pravicami" koroških Slovencev, o čemer je toliko pripovedoval avstrijski zunanji minister dr. Gruber v Londonu. Koroški Slovenci dan na dan vse bridkeje občutimo, kako trpke in grenke pravljice so ta njegova pripovedovanja.

Novice iz Polane

V Polani smo vedro praznovali poroko sekretarja Kmečke zveze za Slovensko Koroško tov. Blaža Singerja, sekretarja Kmečke zveze za Slovensko Koroško in tov. Pavle Ojelnove. Obema mladporočencema, zavednima in naprednima koroškima Slovincema, je na poroki iskreno čestital tov. Schmid ter jima želel srečno zakonsko življenje.

(SANS—Chicago.)

Uncle Sam Says

The dollars my young nieces and nephews earn this summer can give them a stake in the future and help keep the country's economy running on an even keel. By investing as much of their summertime earnings in United States Savings Bonds as possible, junior and sis will be building a nestegg for achievement of future goals. It's up to us grownups who have learned how big a nestegg we can accumulate through the payroll savings plan for buying savings bonds to impress upon sis and junior that the future holds for them what they hold for the future.

U. S. Treasury Department

PLAN A PICNIC FOR PORCH OR GARDEN

When summer days are hot and stuffy, and your family doesn't have much appetite, they will really appreciate your cooking if you treat them to a picnic supper on the porch or in the garden.

You'll enjoy it, too. Because with your electric roaster you can cook a complete meal at one time, without heating up your kitchen. The roaster is well-insulated, so the heat remains inside where it is needed.

In about an hour you can prepare meat or fish, vegetables and dessert in the roaster. Then, since it's portable, take the roaster out to the porch or yard to do the serving.

Or—if you have an electrical outlet on the porch, plug in your roaster there, and the cooking can proceed while the family (including the cook) relaxes before supper.

Take your roaster along, too, when going on an outing to the park, the farm, or the beach. Be-

fore leaving home you cook your meal in the roaster, then wrap the roaster in a blanket and stow it in the car. The meal will stay warm for three or four hours, and you're ready to eat when you arrive.

While the other families are having the usual picnic sandwiches and potato salad, you can feast on a warm, complete meal like this:

Rollad meat loaf, spiced beets, and apple roly-poly, or Stuffed veal, baked sweet potatoes, and prune pudding, or Swiss steak, baked potatoes, and honey-rice-date pudding.

These and numerous other complete meals can be prepared all at one time, in your electric roaster, in an hour and a half or less of cooking time. Just about anything you can cook with an electric roaster, because it bakes, broils, fries, roasts and steams.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

DRUGA IZDAJA

ENGLISH - SLOVENE DICTIONARY

(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

CENA \$5.00

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim

nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENDicott 0718

LET'S EXPLORE OHIO

Mother of Presidents

Historic Ohio is often referred to as "The Mother of Presidents" since no less than eight presidents of the United States were born in or elected from Ohio.

In addition, three vice presidents were born in Ohio.

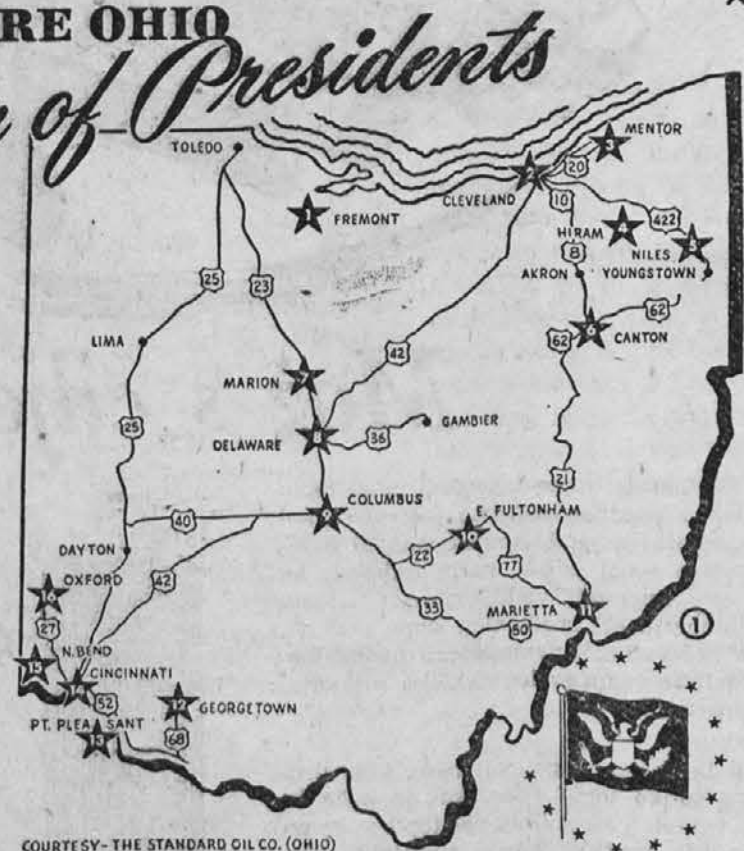
As a result, there is scarcely a part of the state which does not have an historic shrine, a birthplace museum or a memorial honoring those Ohioans who have reached the highest position in the nation.

WILLIAM HENRY HARRISON, first such Ohioan, was the 9th President of the United States. Born in 1773 in Virginia, he early made his home in Ohio at North Bend just west of Cincinnati. Here he is buried in a memorial tomb that overlooks the Ohio River. (15).

ULYSSES S. GRANT was the second Ohio president and the 18th man to hold the office. The house in which he was born still stands at Pt. Pleasant on Route 52, southeast of Cincinnati. So, too, does his home at Georgetown in Brown County. (12 and 13).

RUTHERFORD B. HAYES, the 19th President of the United States was born at Delaware in 1822. A tablet has been erected on the site. His home at Fremont, Ohio is in possession of his heirs and he is buried there on the grounds in Spiegel Grove. A memorial museum is located near the home-stand. (1 and 8).

JAMES A. GARFIELD, 20th President of the United States, was born in Orange Township, Cuyahoga County. His old residence at Mentor on Route 20, east of Cleve-

COURTESY—THE STANDARD OIL CO. (OHIO)

land, is still used by his heirs and is open to the public. Garfield is buried in Lakeview cemetery in Cleveland. (2 and 3).

BENJAMIN HARRISON, grandson of William Henry Harrison and 23rd President, was born in North Bend, on the Ohio River west of Cincinnati. (15 and 16).

WILLIAM MCKINLEY, 25th President of the United States was born at Niles, Ohio. He is buried in one of the finest memorial tombs in the country at Canton, Ohio and another memorial has been erected at Niles (5 and 6).

WILLIAM HOWARD TAFT, 27th President, was born in Mount Auburn, Cincinnati, Ohio. A Taft museum is maintained at the for-

mer residence of his brother, Charles B. Taft. (14).

WARREN G. HARDING, 29th President, was born at Blooming Grove in Morrow County. His residence at Marion, Ohio is used as a memorial museum and he is entombed in a beautiful memorial on the outskirts of Marion. (7).

The three Ohio vice presidents are Thomas A. Hendricks, born at East Fultonham in Muskingum County, where the house still stands; Charles W. Fairbanks, born in Union County; and Charles G. Dawes, born in Marietta, Ohio. His birthplace still stands in this oldest Ohio city. (10 and 11).

(Another story in this series on Ohio Presidents will appear in an early issue. Watch for it.)

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

PRVA KNJIGA

(Nadaljevanje)

— Ne opraviš natančno svoje službe. Zakaj si mi včeraj prinesla hladno zajtrk? Zakaj kozarec za kavo ni bil čisto oplaknjen? Če se bo to ponavljalo, potem te bom zapodil. Ne prenesem nereda! — Gospod je osorno zamahnil z roko. — Slišiš? Ne prenesem!

Aksinja je močno stiskala ustnice in mahoma zajokala.

— Nikolaj Aleksejevič! Puncčka mi je zbolela. Malo mi dajte prostega... Ne morem je zapustiti.

— Kaj ji je?
— Davica jo duši...
— Škratinka? Zakaj nisi povedala, norica? Rej, hudič te odnesi, trdoglavka! Teci, reci Nikitiču, naj zapreže. In v trg, po padarja. Živo!

Aksinja je v teku odhitela, za njo pa je ob streljavalni stari z bobnečim, globokim grmenjem:

— Nora baba! Nora baba! Nora!

Zjutraj je Nikitič pripeljal padarja. Ta je pregledal nezvestno, v vročici se kuhajočo puncčko in, ne da bi odgovoril na Aksinjin vprašanje, odšel v hišo h gospodu. Listnički ga je sprejel v čakalnici stoje, ne da bi mu dal roko.

— Kaj je s puncčko? — je vprašal, ko je odgovoril na pozdrav z malomarnim zgibom.
— Škratinka, vaša vzvišenost.

— Bo ozdravela? Smemo upati?

— Komaj da. Puncčka bo umrla... Pomislite na njeno mladost.

— Cepec! — Gospod je poškratlat. — Zakaj so te učili? Zdravi!

Preplašenemu mazaču je zardelnil vrata pred nosom in zakoračil po sobi.

Aksinja je potrkala in vstopila.

— Padar prosi za konja do trga.

Starec se je živo zasukal na petah.

— Reci mu, da je bedak! Povej mu, da ne bo odšel od tod do tistihmal, dokler mi ne bo ozdravil dekletca! V stranskem krilu mu pripravi sobo, dajaj mu jesti! — je zavpil starec in mahol s koščeno pestjo. — Napajaj ga in krmij kakor za zakol, a da bi se odpe-ljal... ne bo se odpeljal! — Utihi! je stopil k oknu, zabobnal s prsti, stopil k povečani sinovi sliki, posneti za detinstva v dojljini naračju, se odmaknil za dva koraka, jo dolgo gledal in se mrščil, kakor da ga ne pozna.

Takoj prvi dan, ko je bolezen komaj spravila puncčko v posteljo, se je Aksinja spomnila jezne Nataljinega stavka: "Moje solze se bodo maščevale nad

KRAŠKA KAMNOSEŠKA OBRT
15425 WATERLOO ROAD
IVanoh 2237
Edina slovenska izdelovalnica nagrobnih spomenikov

Ekstra posebnosti!

ČE SEDAJ DASTE VAŠ FORNEZ PREGLEDATI, NANOVO CEMENTIRATI IN ISKITITI, KAR NAVADNO STANE \$25, VAM VSE TO NAREDIMO ZA SAMO \$12.50. Pokličite še danes — Prihranite si denar

NATIONAL HEATING CO.
Postrežba širom mesta
FA 6516

teboj... in verjela, da ji je to poslal Bog za to, ker se je bila tedaj ponorčevala iz Natalje.

Davil jo je strah za otročičkovo življenje, da je bila skoraj ob pamet, brezglavo je begala in vse ji je letelo iz rok.

"Ali mi jo res vzame?" — jo je neodnehljivo trapila vročična misel in ni ji verjela, z vso močjo ji ni marala verjeti. Aksinja je divje molila in prosila Boga za zadnjo milost, da bi ohranil življenje otročiču.

"Gospod, odpusti!... Ne vze mi je! Prizanesi, Gospod, usmili se!"

Bolezen je davila drobno življenje. Puncčka je ležala negibno, iz zatekega grlica ji je sililo težko, pretrgano hrope. Tržni padar se je nastanil v stranskem krilu, prihajal k njej štirikrat na dan, zvečer dolgo postajal pred vrati poselske hišice, kadil in gledal na hladni sij jesenskih zvezd.

Aksinja je cele noči zapovrstjo preklečala ob postelji. Grgrajoče hropenje ji je trgalo srce.

— Mama... — so behljale drobne, razpokane ustnice.
— Srčce moje, hčerkica! — je zamolklo odgovarjala mati, — cvetka moja, ne hodi stran, Tanjuška! Poglej, krasotička moja, odpi očke. Zavedi se vendar! Ptičica moja črnooka, zakaj vendar, Gospod?...

Puncčka je poredkoma dvignila vnete veke, zalite s strupeno krvjo, očke so se ji begajoče in neulovljive upirale v daljavo. Mati je željno lovila ta pogled. Videti je bilo, da se je vračal vaje, pripravljen na vse.

Umrla je v materinem naročju. Zadnjikrat je zahlipala, odprla posinjela usteca in telese so stresli krči; potna glavica je omahnila in zdrknila Aksinji z roke, priprto žalostno Melehovlje očesce je začudeno pogledalo z mrtvo zenico.

Zraven ribnika pod starim vejnatim topolom je ded Saška izkopal majceno jamo, pod pazduho odnesel vanjo krstico, jo z njemu nelastno hladnostjo zagrebel in dolgo, potrpežljivo čakal, da bi se Aksinja dvignila z glinaste gomilice. Ko ni dočkal, se je useknil, kakor bi počil z bičem, in odšel v konjušnico. Iz svili je potegnil stekleno.

Dva izkušena barvarja dobita delo tako
UNIJSKA PLAČA.
Zglasite se na
1075 E. 61 St., EN 2268

POCENI SE PRODA
Chincilla Pedigree Rabbits
(Zajci). — Zajci so registrirani. Kdor se zanima, naj pride na
1003 E. 66 PLACE

FORNEZI
Novi fornezi na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro. Resetting \$15 — čiščenje \$5; premenjamo stare na olje. Thermostat.
CHESTER HEATING CO.,
1193 Addison Rd., EN 0487
Govorimo slovensko

CHRISTIANA LODGE AND COTTAGES
Edwardsburg, Michigan
The Lodge has 30 rooms with connecting shower and toilet. There are 17 cottages with private shower and toilet. Central dining room with American-European cooking. All sports: golf, dancing, tennis and shuffleboard, outdoor games. Cater to overnight guests.
Located in Christiana Lake in a grove of large trees. 100 acres of private playground on US 112.
Write for folder.
CHRISTIANA LODGE
Dominic Krasovec, Prop.
Phone 9126F5
P. O. Edwardsburg, Mich.

ko kolonske vode, pol bučke gorilnega špirta, oboje zmešal v buteljki, pokompal, barvo in dejal:

— Pogrebščino pijmo. Nebeško carstvo detetu. Angelska duša se je preselila.

Izpil je, ponorelo otrsnil z glavo, zagriznil v zmečkan paradižnik, ginjeno pogledal buteljko in dejal:

— Ne pozabi name, dragica, tudi jaz te ne bom pozabil! — In je zajokal.

Čez tritedne je Jevgenij Listnickij poslal brzojavko, ki je sporočala, da je dobil dopust in se odpeljal domov. Na postajo so poslali ponj trojko konj, vse posestvo je bilo na nogah: klali so purane in gosi, ded Saška je deval jarca iz kože, pripravljali so se, kakor da pričakujejo celo trumo gostov.

Prejšnji dan so poslali v trg Kamenko trojko. Mladi gospod se je pripeljal ponoči. Pril je leden dež, svetilke so metale na luže migljajoče steeze svetlobe. Pred pragom so se konji ustavili in pozvnanjali s kraguljčki. Iz pokritega voza je stopil vznemirjeni, smehljajoči se Jevgenij. Vrgel je dedu Saški v naročje topli plašč in opazno šepaje stopil po stopnicah pred vodom. Iz sobe je hlastno prišel stari gospod in prevrnil stol.

Aksinja je pripravila obed v jedilnici in odšla klicat za večerjo. Ko je pogledala skozi luknjico v ključavnicu, je videla: starček se je naslanjal na sina in ga poljuboval na rame; vrat, starčevsko uvelo nagubano, mu je rahlo drhtel. Aksinja je počakala nekaj minut, potem je spet pogledala: Jevgenij je klečal z razpetim vrhnjim suknjičem pred velikim, po tleh razgrznjenim zemljevidom.

Stari gospod je pihal iz vivčka volnaste oblačke dima, bobnal s členki prstov po naslanjalu stola in ogorčeno godrnjal: — Aleksejev? Ni mogoče! Ne verjamem.

Jevgenij je nekaj tiho in dolgo govoril, prepričeval, kazal s prstom po zemljevidu, v odgovor pa mu je starec zadržano basiral:

— Vrhovni v tem primeru ni ma prav. Strašna omejenost! No, prosim, Jevgenij, le pogledaj podoben primer iz ruskojaponske vojske... Dovoli!... Dovoli, dovoli!

Aksinja je potrkala.

NUJNO RABIMO
stanovanje s 5 ali 6 sobami; v družini so mož, žena, mati in dobro vzgojen otrok. Kdor ima za oddati, naj blagovoli pokliče
HE 9259

NUJNO POTREBUJEMO
hišo za eno ali dve družini v bližini E. 185 St. ali v fari sv. Jeromija. Kdor ima za prodati, naj pokliče
IV 7646

Posestvo naprodaj

V soboto dne 19. junija 1948 ob 12:30 popoldne bo v uradu odvornika Kuhlana na 6411 St. Clair Ave., soba št. 7 naprodaj posestvo umrlega LOUIS KOSMACHA, ki se nahaja na Whitney Rd. v Strongsville, O., in ki obsega približno 3 akre zemlje in deloma izgotovljena poslopja. Ocenjeno je na \$7,500, in najvišji ponudnik nad to vosto, bo posestvo dobil pogojno, da sodnija prodajo odobri. Kupec bo tudi doil zajamčeno lastniško pravico brezplačno.

JOS. ŽELE IN SINOVI
POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 0583
Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni za najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 EAST 152nd STREET Tel.: IVanoh 3118

F. J. KERN, M. D.
URADNE URE IN TELEFON

Popoldne od 1. do 4 vsak dan med tednom razen srede.
Zvečer od 6.30 do 8. v ponedeljek, torek in četrtek.

URAD: 6233 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND 3
telefon: HEnderson 2945
REZIDENCA: 124 EAST 201 STREET, EUCLID 23, OHIO
telefon: IVanoh 6988

— Kaj, je že pripravljeno? Precej.

Starček je prišel oživljen, vesel, povsem mladeniško so mu sijale oči. S sinom sta v dvojce popila buteljko vina, šele prejšnji dan izkopano iz zemlje. Na pozeleneli, zaplesneveli nalepki se je še ohranila obledel štivilka — osemnajststodevinsedemdeseto leto.

Ko je Aksinja stregla in gledala vesela obraza, je še silneje občutila svojo osamelost. Mučila jo je neizkakovana žalost. Prve dni po punčkini smrti je hotela, pa ni mogla jokati. V grlu ji je naraščal vek, ali solz ni bilo in zato jo je okamenela grenčina podvojeno dušila. Veliko je spala (iskala je počitka in pozabe v spanju), toda tudi v sanjah jo je dosegel pošasten otročkov klic. Dozdevalo se ji je zdaj, da njena hči spi ob njej, zato se je pridvignila in zatipala po postelji, zdaj spet je bilo slišati nerazumljiv šepet: "Mama, pila."

— Dušica moja... — je šepetala Aksinja s hladnimi ustnicami.

Celo ob davečem jo dnevu se ji je kdaj pa kdaj pritaknilo, da se ji kolen oklepa otroček, in ujela se je pri tem, da je stegnila roko in hotela pobožati kodrasto glavico.

Tretji dan po svojem prihodu se je Jevgenij do pozne ure zasedel pri dedu Saški v konjušnici, poslušal njegovo preprosto pripovedovanje o nekdanjem svobodnem življenju na Donu in o starih časih. Odšel je od njega ob devetih; po dvorišču je šaril veter, pod nogami je cmokalo zmeznano blato. Med oblaki je poplesoval mlad žoltomrk mesec. Ob njegovem svitu se je Jevgenij ozrl na uro in se nameril v poselsko hišico. Pred vrati je prižgal, za minuto počakal, nekaj premišljeval, skomizgnil z rameni in odločno stopil na prag. Previdno je pritisnil na kljuko, vrata so zaskripala in se odprla. Odšel je v Aksinjinu polovico in oprasnil vžgalico.

— Kdo je? — je vprašala Aksinja in potegnila odevko nase.

— Jaz sem.

— Precej se bom oblekla.

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. — HE 3028

SOUND SYSTEM
INDOOR—OUTDOOR

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov

Tubes, Radios, Rec. Players
Vse delo jamčeno

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

— Ni treba. Samo za trenutek.

Jevgenij si je slekel plašč in sedel na rob postelje.

— Dekletce ti je umrlo... — Umrla, — se je kot odmev oglasila Aksinja.

— Zelo si se spremenila. Kako bi se ne; razumem, kaj pomeni izgubiti otročička. Toda zdi se mi, da se po nepotrebnem trpinči, v življenje je ne priklješ, ti pa si še zadosti mlada, da imaš lahko še druge. Ni treba tako! Vzemj se v roke, pomiri se... Konec koncev z otročkov smrtjo še ni vse izgubljeno, ti imaš še — pomisli! — vse življenje pred seboj.

Jevgenij je stiskal Aksinji roko, jo božal z ljubeznivo oblastnostjo, pripovedoval in se poigraval z nizkimi barvami glasu. Prešel je v šepet in, ko je slišal, kako se Aksinja vsa stresa v nemem joku in da se ji jok spreminja v hlipanje, ji je začel poljubljati lica, mokra od solz, oči...

Žensko srce je sprejemljivo za sočutje in za ljubkovanje. Aksinjo je obup strl, da se ni niti zavedala, kdaj se mu je predala z vso viharno, zdavnaj pozabljeno strastnostjo. Ko pa je splahnel strašno uničujoči, umrleči naval nesramne nasladnosti, se je predramila, presunljivo vztriknila in kakor bi zgubila pamet in sramežljivost, stekla na pol naga v sami srajci na prag. Za njo je naglo prišel Jevgenij in spustil vrata odprta. Spotoma si je oblekel plašč, hlastno koračil, se ves zasopel vzpel po stopnicah na domačo teraso in se veselo, zadovoljno zasmel. Podžigalo ga je poživiljajoče veselje. Ko je že ležal v postelji in si drgnil polne, mehke prsi, je pomislil: "Če pogledaš s stališča poštenega človeka, je bilo to nizkotno, nenaravno. Grigorij... Okradel sem bližnjega; pa saj

sem tam, na bojišču tvegaj življenje. Utegnilo bi se tudi tako naključiti, da bi krogla zadela bolj na desno in mi preluknjala glavo? Teda bi bil izkruval, z mojim telesom bi se mastili črvi... Treba je slatno živeti vsak trenutek. Jaz spomin mu je spet razgrnil strašno podobo naskoka in tistega trenutka, ko se je dvignil z ubitega konja in padel, prebit od krogel. Ko se mu je že dremalo, je pomirjeno sklenil: "Jutri o tem, zdaj pa spimo, spimo..."

Ko je drugi dan zjutraj ostal v jedilnici sam z Aksinjo, je stopil k nji, se v svesti si krivde nasmehnil, toda ona se je stisnila ob steno, iztegnila roke in ga ožgala s srditim šepetom:

— Ne hodi bliže, prekleti!... Življenje narekuje ljudem svoje nepisane postave. Čez tri dni je ponoči Jevgenij spet prišel v Aksinjinu izbo in Aksinja ga ni pahnila od sebe.

Ob očesnem zdravilišču doktorja Snegireva je majhen nasad

Takih neudobnih, ostrizenih nasadov je ob predmestnih moskovskih ulicah veliko, a v njih si oko ne odpočije od kamnite, puščobne mestne dolgočasnosti in ob pogledu nanje se še silneje in bolj boleče spomni na

LASTNIK PRODAJA

radi boleznj, zidano hišo s 6 sobami, nov fornez na plin; nov hodnik in dovoz; 9 črešenj (sladke), 5 češpelj, okrog 20 leščevih grmov, 2 kostonja, 5 belih evropskih trt in drugo sadno drevje. V najlepšem kraju poleg Euclid parka.
894 E. 236 St.

divje, svobodne gozdove. V bolniškem vrtu je gospodarila jesen: pokrila je steeze s pomarančno bronastim listjem, jutranja slana je uničila cvetje in z vodeno zelenjo polila travo na gredah. Ob lepih dneh so se po potkah sprehajali bolniki in prisluškovali prelivanju cerkvenih zvonov pobožne Moskve. Ob slabem vremenu (in v tem letu je prevladovalo) so se selili iz sobe v sobo, poležavali na posteljah in močali, naveličani sami sebe in drug drugega.

(Dalje prihodnjšč)

NAZNANILO

Ker nas je že več rojakov naprosilo za naslove Jugoslovanskih oblastev v Zedinjenih državah, naj tu navedemo, da naslov jugoslovanske ambasade se glasi:

Yugoslav Embassy,
1520—16th St., N. W.
Washington 9, D. C.

Naslov urada jugoslovanskega konzula pa se glasi:

Yugoslav Consulate General,
745—5th Ave.
New York 22, N. Y.

Pišete lahko v slovenskem, srbohrvatskem ali angleškem jeziku.

NAPRODAJ JE GARAŽA

z vso opremo za popraviljanje avnihih ogrodi in fenedrjev ter za barvanje
Vprašajte za TONY na
6034 CARRY AVE.

PRODA SE

Gostilna z D 2 licenco, restavracija, dvorana za prireditve, ženitovanja, itd., stanovanje in tudi več sob za oddati v najem. Nahaja se na Waterloo Rd.

Hiša s 7 sobami in grocerijsko trgovino na E. 72 St., se prodaja. Vse v najboljšem stanju.

Za podrobnosti se zglasite pri

ANDY RUŽIČ
6704 St. Clair Ave., KE 4963

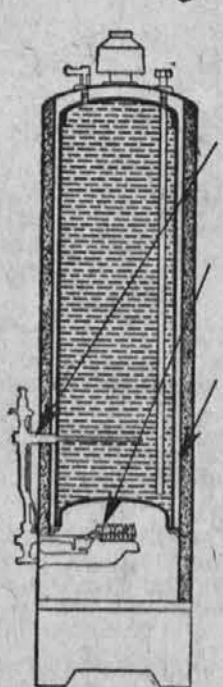
Mož s ciljem

Vi bi morda ravno tako radi imeli toplo vodo z popolno moderno postrežbo, kot ta odlični gospod. Ampak vam ni treba vzeti s seboj enega naših oglasov, ko greste kupovati vodni grelec. Vašemu plumbertu ali prodajalcu samo povejte, da hočete imeti avtomatični, podkurjen, insuliran vodni grelec na plin s primerno kapaciteto.

Na ta način bo gotovo imela vaša družina toliko tople vode, kot je hoče in ob vsakemu času. Dobi več tople vode po manjših stroških, ker ti kvalitetni plinski grelci za vodo porabijo veliko manj kuriva. Gotovi ste, da dobite mnogo let nepretrgane postrežbe, ker so ti boljši grelci posebno zgrajeni, da trajajo dolgo, dolgo časa.

Najsiho na katerikoli način, da ga dobite, bodite gotovi, da bo imel vodni grelec na plin, ki ga boste izbrali, vse te posebnosti.

POMNITE—Avtomatični... Podkurjen... Insuliran... VSE ŠTIRI!

AVTOMATIZIRAN—
Termostatična kontrola vzdrži dovolj tople vode po temperaturi, ki jo hočete—brez paznje od vaše strani.

PODKURJEN—
Toplota je pod vso vodo. Prepreči potratno kuriva, doda k življenju vodnega grelec.

INSULIRAN—
Na debelo vdelana izolacija drži toploto v vodi. Prihranijo samo na kurivu so dovolj, da upravičijo investicijo v te izborne plinske grelce za vodo.

Poleg DOVOLJNE KAPACITETE—
da se vaši družini ustreže vsem potrebam za toplo vodo.

Dovoljanja kapaciteta—Dobite

THE EAST OHIO GAS COMPANY
Klasična glasba—"Popoldanski koncerti"—4:30 do 5:00
Ponedeljek do petka—WGAR 1220